

IRLANDIA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

INFORMACJE OGÓLNE

Powierzchnia	70 273 km ²	
liczba regionów	4 prowincje (26 hrabstw)	
ludność	4 838 000	
Głowa państwa	prezydent Michael D. Higgins	od 11 listopada 2011
Premier (Taoiseach)	Leo Varadkar	od 14 czerwca 2017
Wicepremier (Tánaiste), Minister Spraw Zagranicznych i Handlu	Simon Coveney	od 14 czerwca 2017
Minister Biznesu, Przedsiębiorczości i Innowacji	Heather Humphreys	od 30 listopada 2017
Ambasador RP w Irlandii	Anna Sochańska	od września 2019
Ambasador Irlandii w Polsce	Emer O'Connel	od sierpnia 2018
Najbliższe wybory parlamentarne		najpóźniej wiosną 2021
Przynależność do Unii Europejskiej (EWG)		od 1 stycznia 1973

Irlandia jest republiką parlamentarną. Jej system prawny oparty jest na prawie zwyczajowym i ustawodawstwie uchwalanym przez parlament zgodnie z konstytucją.

Irlandia znajduje się w strefie euro (1999). Jest państwem członkowskim WTO (1995) oraz OECD (1961).

Rankingi gospodarcze	Irlandia (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2019</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	10. (11.)	6.
<i>Global Innovation Index 2019</i> (innowacyjność gospodarki)	12. (10.)	39.
<i>World Bank - Doing Business 2020</i> (łatwość prowadzenia biznesu)	24. (23.)	40.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	24. (23.)	37.

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*
PKB (mld EUR, ceny bieżące)	271,7	297,1	324,0	-	-	-
PKB na 1 mieszkańca (EUR, ceny bież.)	57 210	61 870	66 670	-	-	-
PKB (wzrost w %)	3,7	8,1	8,2	5,6	3,5	3,2
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	-0,7	-0,3	0,1	0,2	0,3	0,6
Dług publiczny (% PKB)	73,9	67,8	63,6	59,0	53,9	52,6
Inflacja (HICP w %)	-0,2	0,3	0,7	0,8	1,1	1,4
Bezrobocie (%)	8,4	6,7	5,8	5,2	5,0	5,0
Eksport (mld EUR)	118,2	121,8	139,7	-	-	-
Import (mld EUR)	73,4	82,6	91,3	-	-	-
Saldo obrotów (mld EUR)	44,8	39,2	48,5	-	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Irlandii (mld USD)	39,4	-1,2	-66,3	-	-	-
Inwestycje bezpośrednie Irlandii za granicą (mld USD)	30,1	-39,1	13,3	-	-	-

Źródła: Eurostat; *Autumn 2019 European Economic Forecast, UNCTAD

Gospodarka

Irlandia charakteryzuje się relatywnie niewielką, ale nowoczesną i otwartą - a co za tym idzie - zależną od handlu zagranicznego gospodarką. W latach 1995-2007 wzrost gospodarczy utrzymywał się na poziomie ok. 6%, ale kryzys finansowy lat 2008-09 wstrząsnął irlandzką gospodarką, która wpadła w recesję. Najmocniej kryzysem został dotknięty rynek nieruchomości i budownictwo oraz sektor bankowy, stanęły inwestycje, gwałtownie wzrosło bezrobocie. W 2010 roku irlandzki rząd zmuszony został do przyjęcia międzynarodowej pomocy finansowej od Unii Europejskiej i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (85 mld EUR), co wiązało się z implementacją programu oszczędnościowego, który zakładał redukcję deficytu oraz wydatków (głównie na opiekę socjalną, zasiłki i emerytury). Od tamtego czasu wskaźniki gospodarki irlandzkiej systematycznie się poprawiały, a już w 2013 roku Irlandia z powodzeniem zakończyła ww. program ratunkowy UE i MFW.

Irlandia jest obecnie jednym z najszybciej rozwijających się krajów Unii Europejskiej – w ostatnich trzech latach wzrost PKB utrzymywał się na poziomie 5-7% (5,8% w II kwartale 2019 roku r/r). Dynamiczny wzrost następuje m.in. dzięki atrakcyjnemu opodatkowaniu (12,5% CIT) oraz elastycznemu podejściu do kwestii rezydencji dla celów podatkowych, jak również ułatwieniom w rejestracji, które przyciągają inwestorów zagranicznych, zwłaszcza w sektorze technologicznym. Struktura PKB wskazuje wiodące dla gospodarki gałęzie, gdzie zdecydowanie dominują usługi (60%), a następnie przemysł (39%) i rolnictwo (1%). Rolnictwo stanowi przy tym ważny sektor gospodarki narodowej, a sadownictwo, rybołówstwo, uprawa roślin i hodowla zwierząt służą pozyskaniu żywności oraz surowców dla przemysłu rolno-spożywczego. Wśród problemów, z jakim boryka się gospodarka irlandzka, należy również wymienić ograniczoną podaż na rynku nieruchomości. Eksperci są zgodni, że irlandzki rynek nieruchomości, a w szczególności w stolicy i innych dużych miastach będzie bardzo podatny na wzrost cen do czasu, aż rozwiązany zostanie problem ograniczonej podaży i niezaspokojonego popytu.

Wg Komisji Europejskiej - z powodu słabnącego otoczenia zewnętrznego - należy obecnie oczekiwać bardziej umiarkowanego tempa wzrostu gospodarczego, napędzanego przez konsumpcję gospodarstw domowych i inwestycje w budownictwo, przy umiarkowanym poziomie inflacji. Inne prognozy na 2019 i 2020 rok (MFW

MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

4,3% i 3,5% oraz OECD 3,9% i 3,3%) także wskazują, że gospodarka irlandzka będzie w dalszym ciągu rosta, choć już nie tak dynamicznie jak w ostatnich latach.

Wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej budzi obawy irlandzkiego rządu i tamtejszych firm. Wśród potencjalnych, dalekosiężnych negatywnych skutków dla Irlandii wymienia się te dot. irlandzkiego handlu (spadek o ok. 20%), bezpośrednich inwestycji zagranicznych, energetyki, czy przepływu ludności. Najbardziej dotkliwie sytuację tę odczuć mogą producenci rolni i sektor spożywczy, czyli w większości małe i średnie przedsiębiorstwa.

Handel zagraniczny

Wg danych irlandzkiego centralnego urzędu statystycznego CSO w 2018 roku irlandzkie obroty handlowe ze światem wyniosły 231,0 mld EUR, co oznacza wzrost o 14% w stosunku do roku 2017. Irlandzki eksport wyniósł 140,8 mld EUR (+14,8% r/r), import 90,2 mld EUR (+13,8% r/r), a dodatkowo dla Irlandii saldo 50,6 mld EUR. Irlandzkie obroty handlowe ze światem stanowiły w 2018 roku niemal połowę polskich globalnych obrotów (447 mld EUR).

Najważniejsi partnerzy w irlandzkim eksporcie (2018), to USA (39,1 mld EUR), Belgia (18,4), Zjednoczone Królestwo (16,1), Niemcy (10,5), Niderlandy (7,6), Szwajcaria (6,5), Chiny (5,5), Francja (5,4), Japonia (4,0), Włochy (3,6), a w imporcie Zjednoczone Królestwo (19,8), USA (15,8), Francja (11,4), Niemcy (10,6), Chiny (5,4), Niderlandy (3,0), Belgia (1,6). Polska znalazła się na 15. miejscu jako kraj docelowy irlandzkiego eksportu i 16. jeśli chodzi o import. Państwa UE stanowiły 50% irlandzkiego eksportu i 60% importu.

Kluczowe towary w irlandzkim eksporcie, to produkty medyczne i farmaceutyczne (33%), chemia organiczna (19%) oraz olejki eteryczne (6%), a w imporcie urządzenia do transportu (23%), produkty medyczne i farmaceutyczne (13%) oraz maszyny biurowe (5%).

Ramy prawno-traktatowe polsko-irlandzkiej współpracy gospodarczej

Polsko-irlandzkie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i dziewięciu innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864).

Szereg kwestii związanych z polsko-irlandzką współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe. Najważniejsze z nich, to:

- Umowa o rozwoju współpracy gospodarczej, przemysłowej i naukowo-technicznej z 13 czerwca 1977 roku,
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Irlandii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 13 listopada 1995 roku.

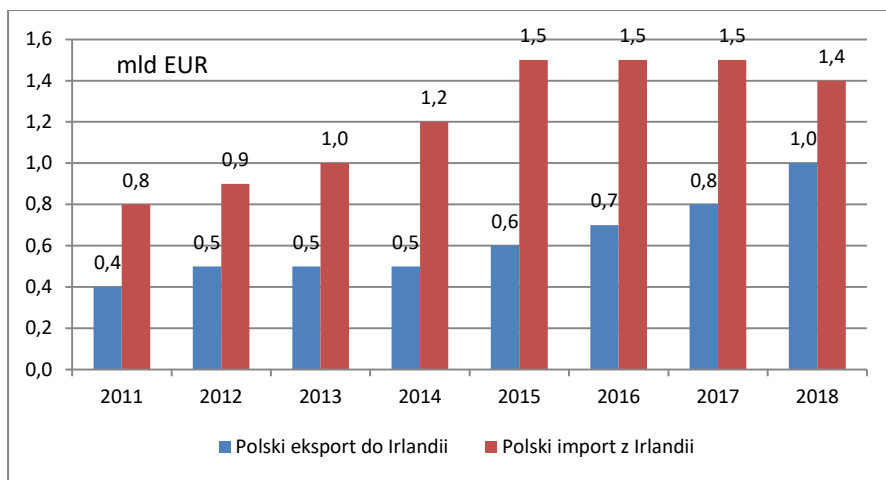
Polsko-irlandzka współpraca handlowa

Wg GUS polsko-irlandzkie obroty handlowe w 2018 roku wyniosły 2 430,1 mln EUR, co oznacza wzrost o 6% w stosunku do roku 2017. Polski eksport wyniósł 1 005,0 mln EUR (+24% r/r), polski import 1 425,1 mln EUR (-4% r/r), a ujemne dla Polski saldo 420,1 mln EUR.

Polski eksport do Irlandii stanowił 0,4% globalnego polskiego eksportu, import z Irlandii 0,6% globalnego importu, a łączne obroty PL-IE 0,5% polskich obrotów handlowych z zagranicą. Polski eksport do Irlandii

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

stanowił jednocześnie 0,6% polskiego eksportu do państw Unii Europejskiej, import z Irlandii 1,1% importu z państw UE, a obroty PL-IE 0,8% polskich obrotów handlowych z państwami UE.

W 2018 roku Irlandia była dla Polski 29. partnerem w eksporcie. Najważniejsze grupy towarowe, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (49%), art. rolno-spożywcze (23%), wyroby przemysłu chemicznego (8%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (6%), wyroby różne (5%). Główne towary w eksporcie, to maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (24%), statki pasażerskie, towarowe, promy (7%), mięso i jadalne podroby z drobiu (5%),

Pod względem wartości polskiego importu Irlandia była dla Polski 31. partnerem. Najważniejsze grupy towarowe, to leki złożone (21%), taśmy i dyski magnetyczne do zapisu dźwięku (12%), mieszaniny substancji zapachowych dla przemysłu (6%), statki pasażerskie, towarowe, promy (5%), spoiwa do form odlewniczych (4%).

Wymiana handlowa stopniowo rosła w ostatnich latach i osiągnęła poziom ok. 2,5 mld EUR, przy czym utrzymywało się ujemne dla Polski saldo obrotów i dwucyfrowa dynamika wzrostu polskiego eksportu do Irlandii.

I-IX 2019

Wg najświeższych danych GUS polsko-irlandzkie obroty handlowe wyniosły 1,8 mld EUR (bez zmian w stosunku do analogicznego okresu 2018 roku). Polski eksport wyniósł 0,7 mld EUR (-8% r/r), import 1,1 mld EUR (+6% r/r), a ujemne dla Polski saldo 0,4 mld EUR.

Polsko-irlandzka współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP irlandzkie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2018 roku wyniosły ogółem netto -331,7 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -1,7 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 30,9 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -361,0 mln EUR. Skumulowane irlandzkie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2018 roku **1,17 mld EUR**. Oznacza, to, że Irlandia znajduje się na 20. miejscu wśród inwestorów zagranicznych w Polsce. Wg danych GUS na koniec 2017 roku funkcjonowały tu 233 podmioty z kapitałem irlandzkim. Do najważniejszych irlandzkich inwestorów w Polsce należą takie firmy jak: Cement Roadstone Holding (produkcja materiałów budowlanych), JFC Manufacturing Ltd (produkcja wyrobów z plastiku), Kingspan Group PLC (produkcja systemów płyt warstwowych dla budownictwa, termoizolacji, zbiorników na paliwo), SouthWestern Business Process Services (usługi outsourcingu biznesowego), ABP Food Group (przetwórstwo mięsa). Warto

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

jednak pamiętać, że waga inwestycji irlandzkich jeszcze dekadę wcześniej była znacznie większa, ale w 2011 roku - na skutek wycofania się Allied Irish Bank (AIB) - z Polski nastąpił odpływ kapitału w wysokości niemal 3 mld EUR (AIB był największym inwestorem irlandzkim w Polsce i najdłużej działającym na naszym rynku, od 1995 roku; posiadał udziały w Banku Zachodnim WBK S.A., które zostały odsprzedane Banco Santander S.A; operacja podyktowana była decyzją rządu irlandzkiego nakazującego AIB podwyższenie rezerw kapitałowych poprzez sprzedaż wszystkich aktywów zagranicznych). Perspektywy napływu inwestycji z Irlandii do Polski w najbliższych latach w dużej mierze będą zależały od kształtowania się koniunktury gospodarczej zarówno w skali globalnej, jak i na rynku irlandzkim. W 2018 roku Irlandia charakteryzowała się jednym z najszybszych wzrostów gospodarczych wśród krajów Unii Europejskiej, co może wiązać się z lepszymi perspektywami inwestycyjnymi. Irlandzkie firmy, zwłaszcza sektora małych i średnich przedsiębiorstw, mogą być także skłonne do przenoszenia się do Polski w celu poprawy swojej pozycji konkurencyjnej. Mają na to wpływ przede wszystkim koszty pracy, które w Irlandii należą w dalszym ciągu do najwyższych w Europie. Zjawiska tego nie jest nawet w stanie zrekompensować obowiązujący w Irlandii bardzo niski podatek korporacyjny (CIT), który utrzymuje się na poziomie 12,5%.

Z kolei polskie inwestycje bezpośrednie w Irlandii w 2018 roku wyniosły ogółem netto -2,0 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 34,1 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 2,4 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -38,5 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Irlandii na koniec 2018 roku wyniosła skromne **45,7 mln EUR**. W związku z popytem na różnego typu usługi świadczone w języku polskim zauważalny jest wzrost liczby kancelarii prawnych, firm doradztwa finansowego, zawodowego i rachunkowego, których założycielami są polscy obywatele. Wiele firm irlandzkich od kilku lat prowadzi też obsługę w języku polskim, przykładowo wybrane kancelarie prawne czy agencje ubezpieczeniowe. W Irlandii funkcjonują także polskie ośrodki medyczne - w Dublinie, Waterford, Galway, Limerick i Cork działają przychodnie obsługiwane przez personel polskiego pochodzenia. W 2017 roku dużą polską inwestycję w Irlandii zrealizowała spółka Colian Holding, wiodąca polska grupa kapitałowa, specjalizująca się w produkcji wysokiej jakości artykułów spożywczych. Pod koniec 2017 roku podpisała umowę nabycia 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Lily O'Brien's Holding Limited (LOBH), producenta wyrobów czekoladowych premium. Dzięki temu przejęła kontrolę nad marką, a także zyskała nowe kanały dystrybucji i zwiększyła zasięg na rynkach Irlandii, Wielkiej Brytanii, USA i Australii. Cena transakcyjna wyniosła około 33,8 mln EUR. Ponadto, jedną z większych polskich inwestycji w Irlandii zrealizowała firma Inglot produkująca kosmetyki. W 2008 roku przedsiębiorstwo dostrzegła Geraldine Swarbrigg, bizneswoman, która wprowadziła markę do Irlandii. Inglot doceniony został za wysoką jakość produktów oraz rozsądną cenę. W latach 2009-14, w trakcie największej recesji, Swarbrigg otworzyła siedem sklepów przemysłowej marki. W 2018 roku prowadziła ich 17. Coraz bardziej widoczny w Irlandii jest wzrost aktywności polskich przedsiębiorców sektora ICT, których przyciągają do kraju korzystne warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej i programy zachęt uruchamiane przez rząd Irlandii. Obecnie w Irlandii funkcjonuje kilkaset firm, których właścicielami są polscy obywatele. Głównie są to niewielkie sklepy związane z sektorem spożywczym, przedsiębiorstwa remontowo-budowlane, transportowe oraz firmy działające w szeroko pojętym sektorze usług. Z uwagi na obecność w Irlandii znacznej liczby polskich obywateli w perspektywie długookresowej można spodziewać się wzrostu zaangażowania polskich inwestorów w zakresie usług i handlu. Natomiast ze względu na wysokie koszty lokalnej siły roboczej trudno oczekiwać w Irlandii dużych polskich inwestycji o charakterze produkcyjnym.

**MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII**

Dostęp do rynku

Pomimo znacznego zliberalizowania regulacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej, zakres obszarów podlegających licencjonowaniu bądź wymagających uzyskania pozwolenia (często od władz lokalnych) jest w Irlandii dość znaczny. Należą do nich m.in.: wybrana działalność importowa i eksportowa, usługi medyczne, sektor żywności, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, agencje zatrudnienia, usługi turystyczne, czy usługi taksówkowe.

Potencjalne dziedziny współpracy

Dostrzegamy możliwości zwiększenia naszego eksportu do Irlandii Węgry towarów o charakterze konsumpcyjnym, zaopatrzeniowym i inwestycyjnym. Dynamiczny rozwój gospodarki irlandzkiej napędza zapotrzebowanie na towary importowane, w tym również z Polski. Polskie towary mają w Irlandii ugruntowaną pozycję i cieszą się uznaniem odbiorców ze względu na swoją jakość, terminowość dostaw oraz konkurencyjną cenę. Dodatkowo obecność w Irlandii około 150 tys. polskich obywateli kreuje znaczny popyt na szereg towarów (przede wszystkim żywność). Oprócz strony popytowej na poziom naszego eksportu będą silnie oddziaływały także relacje kursowe pomiędzy złotym i euro. Na poziom naszego eksportu do Irlandii wpływ będzie miała też polityka sprzedaży realizowana przez duże, międzynarodowe koncerny prowadzące działalność produkcyjną w Polsce. Brexit i niepewności z nim związane pozostają potencjalnie negatywnym elementem wpływu na poziom polsko-irlandzkich relacji gospodarczych.

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Irlandii

5 Ailesbury Road, Ballsbridge

D04 W221 Dublin

tel: +353 1 283 0855

fax: +353 1 269 8309

e-mail: dublin@msz.gov.pl

Ambasador: Anna Sochańska

Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) PAIH w Dublinie

tel : +353 87 669 1516

e- mail: marta.smolarek@paih.gov.pl

Kierownik: Marta Smolarek

Ambasada Irlandii w Polsce

ul. Mysia 5, 00-496 Warszawa

tel. : +48 22 564 2200

fax: +48 22 849 8431

Ambasador: Emer O'Connel

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

listopad 2019